

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és főszerkesztőség:
BUDAPEST, V. BÁTORY-UTCA 24. SZÁM.
(Falu) Magyar és Földművelésügyi Minisztérium.
Telefon: 11-35-62.
Postafeliratoképtényi csekk száma: 25.153.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Helyettesítő díjak a tv. kár. földművelésügyi miniszter által kiadott társadalmi, gazdasági előadók: évi tíz füzetekkel együtt: egész évre 1. félére 2, negyedévre 1 F.
Külföldre: egész évre 8, félére 3, negyedévre 2 F.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 7. szám.

Február hó 16.

Az összefogás példáját,

szinte a pénzügyminiszteri bezed elhangzásával egyidejűleg, megmutatták a háromszéki székegy ifjak, akik elhatározták, hogy az Erdővidéket vasutal kapcsolják a meglévő vasúthálózatához. Hatvan-hetven kilométeres távolságon kellene megépíteni a vasúti főtér, lerakni a falfákat és síneket. A megvalósított megoldás ez esetben egy sereg gyűlés, kérvény a kormányhoz, építse meg a vasutat; befolyásos embereket mozgósítani az érdekeltek vidék lakosai, hogy azok falfájuk bi az államtól a költségek vállalását. Az erdővidéki székegy azonban nem indult el ezen az agyonkopotóf uton, hanem azon az új uton, amelyről Reményi-Schneller Lajos beszélt: a székegyek elhatározatát, hogyők megépítik a vasutat, az állam csak mérnököt, szakembereket és sínket adjon, a többi bizzák a székegy-ségre... Ime: ahogyan a székegyek vasutat akarunk építeni, ugyanazzal a lélekkel, komoly összefogással kell nekilátni az országépítésnek is...

Az erők összefogását

hirdette nagyszabásu beszédében Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, aki a gazdasági ténylek összhangjának biztosítására, a gazdasági és termelési rend újraszervezésére kapott megbízást. Az ugynevezett „causumiszter” azonban nemcsak a nemzet legfőbb célkitűzéseit változtatta, nemcsak arról beszélt, hogy minden, tomakozásban nagyság és erősség kell tenni az országot és minden lakos jólétét fokozni kell. Nemcsak a mezőgazdasági termelés, állattenyésztés, stb. fejlesztésének szükségességéről iparkodott meggyőzni minden magyar embert; hiszen az efféle, mint programot, minden párt hirdeti „hatalomrajtusa” esder. A magyar élet irányítója és azért felelős magyar királyi kormány gazdasági miniszter beszédében világosan bebizonyította, hogy a sültgalamb-várás kora el-

mult; a nagy célok elérése érdekében mindenkinek munkálkodnia kell. Ahogyan nem jutunk közelebb a célhoz akkor, ha csak nagyhangu kijelentések hirdetik a nagyon színes hangzó programot, mint pártjuk szabadalmát, éppen úgy nem javul sem a nemzet, sem az egyén sorsa, ha a kijelentők hangjától megszűnik

tömeg csak az lesi, mikor repül az elvárásból kalapból a sültgalamb, — bele egyenesen a kérszereltt szájakba... Reményi-Schneller Lajos meggyőző erővel mutatott rá arra, hogy az országépítés tervszerű gazdálkodást, az erők összefogását és mindenkinek te-

hetségéhez, erejéhez mért bekapcsolódását igényeli. Csak így, a széthúzás és a télenkedés megszüntetésével érhetjük el, hogy a megújuló Európában az ország és a növekvő, erősödő országban minden magyar ember elfoglalhatja méltó helyét...

KEDVEZMÉNYEKEL FOGJÁK PÉLDAMUTATÓ KEZDEMÉNYEZÉSEKRE BUZDITANI A GAZDAKÖZÖNSÉGET

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a mezőgazdaságfejlesztés alapelveiről

Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter az egyik fővárosi estélyen adott nyilatkozatában részletesen ismertette azokat az alapelveket, amelyeknek érvényesítésével a mezőgazdaság intézménye elmozdítását várja. A földművelésügyi miniszternek, aki egyben kiváló gyakorlati gazda is, az alábbiakban ismertelték nagyfontosságú nyilatkozatát:

A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy hivatalbalepése után az előkészítés alatt álló mezőgazdasági javaslatok közül először a mezőgazdaságfejlesztési törvényjavaslat tervezetét vette elő, mert a fejlődés előmozdításához valóban átfogó intézkedésre van szükség.

— Behatóan tanulmányoztam ezt a problémát, — mondja a földművelésügyi miniszter — és utasításokat adtam, hogyban kivánom annak végleges formába való üntését.

— Az a felfogásom, hogy a mezőgazdaság fejlesztése tulajdonképpen állandó feladatok miniszteriumonak, tehát a tervezet ezt a célt csak hatékonyabban mozdítja majd elő, ha törvény válik belőle.

Kedvezményekkel fogja támogatni azokat a gazdákat, akik a növénytermelés és az állattenyésztés terén helyes kezdeményezést vállalnak, és ezzel nemcsak saját haladásukat biztosítják, hanem példaadással másokat is serkentenek.

A mezőgazdálkodás csak akkor le-

het sikeres, ha a mezőgazdasági üzemek életképesek és ennek érdekében bizonyos irányításra is szükség van.

Nyilatkozatának második részében a földművelésügyi miniszter az

erdélyi agrárproblémákat ismertető, hangsúlyozva, hogy a szabályozás, az állattenyésztés értékesítését és a gyümölcs értékesítés előmozdítását tartja a legsürgősebb feladatnak.

Mindenkinek részt kell vennie a termelő munkában

A képviselőház ülése

A képviselőház február 6-iki ülésén nagy és meleg ünnepessel fogadták a képviselő Bárdossy László külügyminisztert. Ezután részleteiben is elfogadta a Ház a két külpolitikai törvényjavaslatot, majd az építőkakárkizlet szabályozásáról szóló törvényjavaslatot szavazták meg.

Ezután Reményi-Schneller Lajos, a gazdasági élet és a termelés megszervezésével megbízott pénzügyminiszter, emelkedett szóásra és ismertette a gazdasági ténylek működésének összhangja érdekében kifejtendő munkája célkitűzéseit.

A miniszter rámutatott arra, hogy a gazdasági programot illetően háromnem célkitűzés vezér munkáját. Az első magában foglalja azokat az intézkedéseket, amelyeket a rendkívüli és háborús viszonyok között végrehajtani kell és lehet haljani; a második a háború után szükségesül való átmeneti intézkedésekre vonatkozik, végül a harmadik, az eszményi program, a békés állapotok helyreállása utáni munkálatok összessége. Hangsúlyozta ezután a miniszter, hogy legfőbb célkitűzése a nemzet teljes erőfeszítésével megszervezése.

A földből elő kell teremteni mindazt, amit lehet. Ervőből növelni kell a terméket. Gondoskodni kell róla, hogy talponlani föld sem maradjon megműveletlen, a művelhetetlen földeket pedig — a mintegy 600 ezer holdnyi szikes — művelhető kell tenni. A tagosítás ütemét gyorsítani kell, esetleg közelebbé kell tolni. Államosítani kívánja az ármentesítést. Elő akarja mozdítani a talajjavítást, fejleszteni kell az öntözéses gazdálkodást. A népies állattenyésztés fontosságának hangsúlyozása után lejegyzte a miniszter, hogy a kisgazdák érdekében legjobban megfelelő termelési ténylek kell előmozdítani. Támogatni kívánja a földberendezéskészítést és

általában a szövetkezeti mozgalomnak nagy jelentőséget tulajdonít a gazdasági élet újraszervezésében.

Az iparfejlesztési tervet ismertetően után, végül rámutatott a miniszter arra, hogy:

mindenkinek kötelessége az elvállalt munkát erőretnél teljes kitérésével elvégezni.

munkaerő tehát nem maradhat ki-

A nm. püspöki kar által közzétett előírt egycsés „Szent Vagy, Urani” éneket és

Ima- és Énekkönyvek

Magyar Kórusnál, Budapest, XII., Fery Oszkár-utca 55.

A „Vasárnap”-ra hivatókhoz 20% engedményt kapnak.

használatlan. Gondoskodni kell a szakszemleket felkészítésről. Hangsúlyozta a miniszter annak a szükségességét, hogy az egész vonalon érvényesüljön a szociális gondolat.

— Az egyéni érdek, az erők szétforgácsolása helyett, — fejezte be a beszédet a miniszter — a közérdek és az erők összefogása az, amire szükség van és ami tulajdonképpen az egyén érdekét is szolgálja. Mindenki részt kell vennie a termelőmunkában tehetség és rátermettség szerint. Legfőbb célunk az, hogy növeljük Magyarország sulyát és az ország elfoglalja az a szerepet, amely Európa gazdasági életében megilleti.

A Ház nagy lelkesedéssel fogadta a miniszter nagyszabású beszédét.

A képviselőház február 7-iki ülésén Ember Géza, erdélyi képviselő, bejelentette az Erdélyi Párt megalakulását, majd a Ház elfogadta az 1941. évi statisztikai munkatervről szóló miniszteri köriratot.

A mentelmi ügyek tárgyalása során a Ház elfogadta a Csizsák Sándor nyílt levele kérelmét. Csizsák Sándor a honvédelmi bizottságokhoz fordult, mert Csizsák Géza hozzászólásában hivatalos útközön hozott nyilvánosságára.

A képviselőház február 11-iki ülésén részletesen is elfogadta a már tárgyalott törvényjavaslatokat, majd Reményi-Schneller Lajos gazdasági csucsmiszteri nagyszabású beszédének tárgyalására került sor.

Jurcsák Béla, mint a MÉP vezérőrnagy, szót hozott el a pénzügyminiszter programjához. Megállapította, hogy a termelés fokozására irányuló tervek megvalósulása az ország legfontosabb feladata; rámutatott azután a gazdálkodás sulyos helyzetére; hangsúlyozta a tagosítás végrehajtásának sürgetését.

A csucsmiszter beszédéhez hozzájárult a szónokok a következő részüket tartották a közérdekű szöveg.

A képviselőház február 12-iki ülésén folytatták Reményi-Schneller Lajos csucsmiszteri programjának megvitatását, majd az interpellációkra került sor.

Az interpellációkra adott válaszok sorában Teleki Pál gróf miniszterelnök kijelentette, hogy amennyiben az interpellációs joggal visszaélések történének és a nemzet külpolitikai érdekei, vagy egyéb jogok megsérülnek, az parlamentariumus rendszerében megfelelő intézkedéseket fog tenni.

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ugyancsak egy interpellációra válaszolva hangsúlyozta, hogy a moziengedélyek revíziója terén a szidító törvény rendelkezéseit végrehajtották.

Bárczay János földmívelésügyi államtitkár több interpellációra válaszolt. Válaszaiban bejelentette, hogy minden évkövet a szidítóörök igénybevételenek meggyorsítása

érdekeiben; megállapította, hogy az állami birtokokon foglalkoztatott cseledek ellátásáról gondoskodás történt; hangsúlyozta, hogy

a belvizek levezetése átfogó, országos tervet készített.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter egyik válaszában azt hang-

szította, hogy a tanyai közigazgatás rendezésére rövidesen törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé és a magyar faj egészségének érdekében a megfelelő intézkedések folyamatosan vannak.

Élénk diplomáciai tevékenység a fegyveres döntés előtt

A nagyháború eseményei a 2. év 24. hetében

A világszerte nagy érdeklődéssel fogadták Hitler-beszédet a héten Churchill angol miniszterelnök a váratlan meglepetésként a közérdekű szöveg. Az interjú be fog keltezni — mondotta Churchill ill. teljes ösztönözéssel és a tárgyalásokkal emlékeztet meg a „sok pusztításról”, amelyeket a német bombák okoztak. Megtudtuk be-szédéből azt is, hogy a német támadások három-nygyeser arányban voltak felül az angol légtámadás Németország ellen irányult rohamai. Hangsúlyozta a brit miniszterelnök, hogy Angliának ezután nincs szükség amerikai támogatásra, de

annál szükségesebb a minél nagyobb arányú anyagellátás, mert „örösi méretű német támadásokra kell elkészülni”.

„Ez a háború nem a csapattömégek háborúja, — mondotta — hanem a technikai fölény.” Anglia nevében ezt üzenete Amerikának:

— Adjátok nekünk minél több hadiszeműt, minél több fűszerezést és muníciót, a többi majd mi magunk elintézzük. A munkánkat el fogjuk végezni ...

A nemzetközi sajtó véleménye szerint

a feszültség Franciaország két része, Páris és Vichy között még jobban fokozódott.

Hiába volt a Vichyen székelt kormány átállása, nem hozott eredményt Darlan tengerparag, Pétain államfő bizalmatlan, többször párisi utja sem. Lavai merov és hajlítatlan. Valószínű, hogy sokkal korlátlanabb hatáskört önhát, mint amilyen Vichyen megbízni akarták.

Darlan az új külügyminiszter, most Lavai teljes kikapcsolásával, közvetlen kapcsolat szándékozik keresni a német kormányval. Berlinben azonban tartózkodással fogadják Darlan külügyminiszterrel való kinevezését és hangsúlyozzák, hogy a kinevezés kapcsolatos állásfoglalással van-e csak addig, amíg Pétain tábornagytól vázias nem érkezik. Hitler kancellár üzenetere. A jelek azt mutatják, hogy Lavai decemberi kikapcsolása óta a német-francia viszony barátságos közélettel kísértelet két egyre több nehézség törvonyul. Berlinben erősen hangsúlyozzák, hogy az, ami most Vichyen történik, Franciaország belügye.

Az angol-római diplomáciai viszony megszakadt.

A bukaresti angol követség tagjai kikértek utleveliket.

Az angol ügyek képviselőit az amerikai követség vette át. Romániában megértették a szükséges katonai intézkedéseket arra az esetre, ha a diplomáciai szakállat ellenségesség magatart-

ás követné. A kapcsolatok megszakítása a legnagyobb hatást Bulgáriában váltotta ki, ahol a legfeljebb öt-hat hónapig tartó Churchill-beszédnek azt az állítását, hogy a németek behatoltak Bulgáriába és megszállták a bolgár repülőtereket.

Német csapatok nem tartózkodnak bolgár földön, csak az utóbbi napokban érkezett oda néhány iskolarepülő.

Nagy felúntés keltó diplomáciai események sorozaknak egymás mellé. Az orosz külügyi népbiztosság föiták Romába érkezett.

A Franco tábornok és a Duce között február 12-én történt találkozásról, amelynek Bordighera volt a szin-

helye, február 13-án hivatalos jelentést adott ki. A jelentés hanguloyozza, hogy

a két kormány szempontja meg-egyzik úgy, az európai jellegű kérdések, mint azoknak a kérdéseknek a tekintetében, amelyek a történelmi pillanatban a két népet érintik.

A harcterek eseményei szinte másodnaposnak a diplomáciai események élnék forgatagja mellett. A németek harminchárom repülőgép felúntást jelentik e mai talán még fontosabb, hogy

két kereskedelmi hajót elsüllyesztettek a Szezi-csatornában.

Az olasz-angol hadműveletek az egész vonalon megszakítás nélkül folytak.

Angol politikai körökben néhány nap óta feltűnően sokat foglalkoznak Japán magartatásának kérdésével. Számolnak azaz a lehetőséggel, hogy Japán a közeljövőben az eddigi diplomáciai támogatás után véglegesen is támogatni fogja a tengelyállamokat Anglia ellen. Az esetleges japán beavatkozás arra az időpontra várják, amikor az Anglia elleni nagy német offenzíva megkezdődik. Mindezek a jelek azt mutatják, hogy a helyzet csakugyan megérett a cselekvésre.

Robbantásokkal távolították el a jégtorlaszokat a Duna medréből

Újabb árhullám vonul végig a Dunán

A Vasárnap legutóbbi számának megjelenése után gyors ütemben megkezdődött Budapesten a Duna apadása, csak Altfalvánál és Csepelen maradt továbbra is nehéz a helyzet. Vitéz Bonczos Miklós árvízvédelmi kormánybiztos a téle megszakított lekiállításokkal és fűrdhatatlansággal járta be a veszélyeztetett területeket és mindentipar gondoskodott arról, hogy szakszerű irányítás mellett, a szükséges erővel folyjon a vedkezés. Az apadás azonban hamarosan megszűnt és a víz szintje megállt.

Dunapentele és Dunavessze között megindult a jégtorlaszok bombarázása; az azonban nem járt a várt eredménnyel. Próbatűrások és vízgátlékok során megállapították, hogy egyes szakaszokon a jég tenyis-ki eltorlaszolta a folyó medvét, úgy, hogy ez a víz nem találhatott magának kifolyást.

Közben a Duna felső, németországi szakaszáról további áradásról érkezett jelentés, úgy, hogy a robbanási munkálatok siettetése vált szükségessé. Ezek a munkálatok elsősorában a dunaszázi, mintegy 14 kilométeres jégtorlasz eltávolítására folyamatosan vannak, úgy, hogy

minden remény megvan rá, hogy a Dunán elvonuló újabb árhullám nem fog az eddigieknél nagyobb károkat okozni.

Itt említjük meg, hogy a dunatiszokai belvizek érdekében február 12-én, Teleki Mihály gróf volt földmívelésügyi miniszter vezetésével küldötték jelent meg Bánffy Dániel báró földmívelésügyi miniszterrel.

A küldöttségben vitéz Teleki Mihály grófon kívül részvétel: Bonczos Miklós árvízvédelmi kormánybiztos, Berényi Ákos, Kiss Endre és Tuskás Sándor főnökök, Székely János országgyűlési képviselő, Pálffy József szegedi, Katona Mihály kishunhalmi polgármester és mások. A küldöttség memorandumot nyújtott át a földmívelésügyi miniszternek és a földmívelésügyi miniszternek, hogy az előterjesztett kérelmek gyorralit elintézési folyamatban van és gondoskodni kíván a további megfelelő anyagi támogatásról is.

POLITIKA

ajánlásokat és így

a soproni kerület egyhangúlag megválasztott képviselőnek tekinthető.

Mandátumát február 16-án ünneplésen adják át a városkázán.

JURSEK BELÁT FELMEN-TETEK KORMÁNYBIZTOSI MEGBIZATASA ALO'

A kormány a miniszterelnök január 31-én tartott ülésén Jurcsák Béla országgyűlési képviselőt, előterjesztelt kérelmére, a mezőgazdasági termelés és a mezőgazdasági értékesítés körében a rendkívüli viszonyok következtében felmerült különleges szervezési és egyéb feladatok ellátására törént kormánybiztosi megbízatasa aól, e mindegyben kifejtett értékes működésének elismerése mellett, felmentette.

A BAJOR MINISZTERELNÖK BUDAPESTEN

Siebert bajor miniszterelnök, több magasrangú német személyiség kíséretében, Budapestre érkezett, a budapesti Német Tudományos Intézet megnyitására. A bajor miniszterelnököt a főmeltóság Ur különkifüggetlenül fogadta.

VARGA JOZSEF SOPRON EGYHANGULAG MEGVÁLASZTOTT KÉPVISELŐJE

Február 8-án delben járt le a soproni képviselőválasztásra az ajánlások benyújtásának határideje. Egedű Varga József miniszter nyújtotta be a megkívánt

Az Iparügyi Minisztérium 49.000/1940 számú rendeletével közzétette a **fáradt olajok felúntásait** Legmodernebb berendezéssel, nagy tapasztalattal rendelkezőre áll „OLEA” Olajtisztító Ipari Kft. Budapest, IX., Sorokári-út 45. Telefon: 137-681.

A víz és jég alatt a vetést kipállás és befulladás fenyegeti

A földművelésügyi minisztérium véleményese

A földművelésügyi minisztérium február 5-én lezart új véleményesét szerint a legutolsó hivatalos véleményés kiadása óta eltelt *négy hét igen változó, szélsőséges és csapadékos, de általában időjárás nem volt kedvező a mezőgazdaságra.* Az erős fagyokat követő hirtelen olvadás miatt

az őszi vetések, különösen a melyből résekben, víza alá kerültek, a hirtelen olvadáskövető erős fagyok miatt pedig sok helyen jégpáncél alá kerültek s ezért a vetések kipállásának vagy befulladásának veszélye fennáll.

Egyes vidékeken, különösen, Heves, Hajdu vármegyékben és az Északi Dobosvidék néhány vármegyéjében a hó elolvadása után, de az újabb hótakaró megerkezése előtt fellepett igen erős fagyok az őszi vetéseket elcsigázta.

Az őszi vetések közül a koraiak legnagyobb részét elég jól megperősítve és bokrosodva mentek a téle,

eddig a legtöbb vetésben hótakaró alatt voltak és elég jól teleltek. A késői vetések sok vidéken igen gyengék és ritkák voltak a tél beállta előtt, — sőt sok helyen még ki sem keltek — a hótakaró alatt azonban létszámilag eléggé megerősödtek és ki nem haltak, vetések a hótakaró alatt kikeltek. Január közepe és vége felé az időjárás hirtelen enyhülése miatt jelentékeny őszi vetésterületek kerültek víz alá. A vizek levezetése mindenütt folyamatosan van.

A takarmánykészlet — a takarmányrépa, tavaszi szalmák és tengeriszár felhasználásával — takarékossá bocsátással, néhány vármegyére kivételével, *elégséges* lesz.

abráktakarmányokban azonban hánynak sok vidéken máris hiány mutatkozik.

A szalaktakarmány minősége a nyári sok és túlbő csapadék miatt, főleg részben igen gyenge.

A *jószág egészségügyi állapota* kifejező, az állatok kondíciója azonban, a szűk takarmány miatt, leromlott.

Ezerötszáz elsőrangú tenyészkant oszt ki a kormány

A magyar mangalica az egész világon a legkiválóbb zeiszeret. A mangalica sertésfajtájához igen jelentős nemzetgazdasági, szociális és külkereskedelmi értékek fűződnek. A földművelésügyi miniszter ezért elrendelte, hogy a *mezőgazdasági minisztérium* a következőkre az idei állami koncessziós keretében

1500 darab törökösített leszármazású, kiváló minőségű tenyészkant osztanak ki.

A kancok közül 1000 darab *blokkolás* már folyamatban van, a többiek megvásárolása az országos mezőgazdasági kiállítás során történik.

Az akció keretében *biológiai és népieljárás* közreműködésére, *köszövények és más*

köszövények részére osztják ki a tenyészkantokat, igen szelídtenyésztésűeknek nyújtása mellett. Ennek a nagyarányú állami támogatásnak segítségével a köztenyésztésben lévő, gyengeművelési tenyésztésűeknél tulajdonképpen minden kiadható díjazott lehet értékes tenyészkantok kérésére.

A kiosztott, kiváló minőségű tenyészkantok eredményesen szolgálják majd a mangalicasertés szaporításának, fejlődőképességének, hízeltségének javítását, továbbá a vértüresítés követésében a betegségekkel szemben ellenálló képességének fokozását is. Az eddig kiosztott tenyészkantok az érdekeltek kiszámlaközfizetésével mindenhol a legnagyobb törettséggel és megelégedéssel fogadták.

A löhere- és lucernamag zár alá helyezés és igénybevétele

A földművelésügyi miniszter elrendelte a már bejelentett kötelezettség alá eső

lucerna- és löheremagkészletek zár alá helyezését és igénybevételeit.

A hivatalosan lapban megjelent rendelet külön szabályozza a lucerna- és löheremag forgalmát. A bejelentett lucernamagkészletet február 2-től kell zár alá venniük tekinteni és azokat forgalomban hozni, vagy azokat egyébként rendelkezni szentul csak hatóság engedéllyel szabad, természetesen kivéve azokat a készleteket, amelyek a bejelentést és igazolt gazdasági szükségletek kielégítésére szolgálhatnak.

A zár alá vett lucernamag-készleteket a tulajdonos, illetve bírtoos a *Növénytermelési Hivatalnak* (Budapest, IV., Vármá-hörút 2.), illetve az általa megbízott szervnek felhívására határozott megállapított áron, ármegeállítást hiányában pedig piaci áron, készpénzfizetés ellenében rendelkezésre bocsátani köteles. A luc-

cernamagversáru árátvétel árának megállapítása végett szükséges minőség vizsgálattal céljából a *Vetőmagvizsgáló Állomásnak* (Budapest, II., Kis-Béke-s-utca 15.) állagmintát kell küldeni.

A termékek lucernavetőmag-szükségletüket folyó 1-15 február hó 17. napjáig jelentetik be az illetékes községi eljárásságnál, illetve városokban a polgármesternél.

Az igényelt mennyiség a rendelkezésre álló készlethez képest a kerületi mezőgazdasági kamrát, illetve a visszatartott erdélyi és keletmagyarországi részek területén az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület útján kerül kiosztásra.

A löheremag-készletek február hó 25-től vételnek zár alá. A termékek eddig az időpontig készletek szabad forgalomban szerezhetik be. A löheremag zár alá vétele, illetve igénybevétele február 25. után egyébként teljesen a lucernamaghoz hasonlóan történik.

Kétszeres árat kap a termelő a tolltért a Hangya utján való értékesítés folytán

A szövetkezeti gazdátalok kívánására és érdekeik védelmére 1935-ben kaposították be a *Hangya-Központ* a *tollértékesítés*be.

Néhány hónapos működése után a termelői tollárak *hát 30%-kal*, majd 1½ év után már közel 100%-kal emelkedtek.

Szakképzett tollgyűjtői gárdát szervezett a Hangya és ma már ezerte az országban számos szövetkezeti tollgyűjtő telepe van, amelyek a tollárak kialakulásában vezető szerepet visznek és főleg azt biztosítják, hogy a kistermelők a piaci körülmények közötti közvetlen kikapcsolásával kerülhessenek legjobban értékesítésre.

Az 1935. évi 25.000 kilogrammal

szemben 1940-ben ennek több, mint hússzorosára, 567.000 kg volt a Hangya tollforgalma.

Ezzel a nagyarányú fejlődéssel lépést kellett tartani megfelelő rak tározók és berendezések terén is. Ezért a *Hangya elhatározta*, hogy

többszázperempós befektetéssel a kor követelményeinek mindegyikét megfelelő nagyságú tollraktárral és feldolgozó üzemet, valamint ágytollgyártókat épít.

Ezzeltek a felszerelésekkel még nagyobb mértékben kíván a Hangya a gazdáltsársadalom rendelkezésére állani.

GAZDAÉLET

A földművelésügyi miniszter látogatása a gazdaérdeklődéseket elmozdította. A földművelésügyi miniszter a nagyközségi megalapította az *Országos Mezőgazdasági Kamarát*, továbbá az *Országos Magyar Gazdasági Egyesületet*. Az érdeklődéseket vezetői tárgyalásokkal a miniszter, aki nagy érdeklődéssel vett tudomást a folyó munkákról és a felmerült problémákról.

Be kell jeleníteni a *gözetek és traktorüzemanyagszükségletét*. A földművelésügyi miniszter előzetes tárgyalásokkal előbb felhívja a gazdákat és számtalan használt traktorok tulajdonosait, hogy a *traktorok megalapításai munkák végrehajtásához szükséges üzemanyagszükségletüket* (kőszén, petrolum, gázolaj és kenőanyag) legkésőbb február 20-ig írásban jelentessék be a *Növénytermelési Hivatalhoz* (Budapest, IV., Vármá-hörút 2.).

Azoknak, akik a blokkolás elmulasztják, a kormányzat nem biztosítja a megfelelő üzemanyagszükségletüket.

A bejelentésen pontosan fel kell tüntetni az emlelt tevék telephelyét (község, város, járás, megye) és azt is, hogy a bejelentés hiány, milyen grátumny, ügyességi gézekre, illetőleg traktorokra vonatkozik.

Fésűsgépjáras tenyészkosok kiosztása 1941-ben. A földművelésügyi miniszter ezidén is oszt ki kb. 1000 darab, törökösített, lúszákból származó, 1-2-3 éves fésűsgépjáras és cigája tenyészkosok. Igen kedvezményes áron, azaz 40 pengő lefektetés ellenében. Tekintettel arra, hogy a gazdák a kosokat gyapjasan, nyírással ellátják, a gyapju pedig mér 20-25-30 pengő, a gazda csak 10-20 pengő fizet a 60-80 kilós kosokért, a többi megtérül a gyapjuból ilyen kedvezményes áron csak készpénzzel. Legelőtelési területek és olyan szőlőterületek, vagy felszámolt kaphatnak kosokat, kiknek legelőtel 150 anyajuhuk van. Az igények az illetékes gazdasági felügyelőségénél, évi február 25-ig jelentendők be. A földművelésügyi miniszter a felügyelőségek jelentéseinek beérkezése után felosztja a rendelkezésre álló tenyészkosokat és közli a felügyelőségekkel, hogy a működési területükön jelentkező kistenyésztőknek az 100 kosértéért után a gazdasági felügyelőséghez be kell fizetni a 40 pengő.

Korlatozták a sajtútesztést. A sajtútesztés korlatozásáról kormányrendelet jelent meg, amely szerint a tejiparos és a havonként átlag 100 kg-nál több sajtot készítő termelő a forgalombahozatalára szánt sajt-készítéséhez az eddigi ére a célra felhasználható tej mennyiségének legfeljebb 70 százalékát használhatja fel. A közéleti miniszter ezt az arányt a köz-

életi biztosítás érdekében, elterében is megállapította. A felhasználható tejnek legalább 60 százaléka *„trappista”* jellegű, ugyancsak egységes felkötésű sajtot kell készíteni. A rendelkezés hatálya a kizárólag juh-, bivaly- vagy kecsketejéből készített sajt, gyakorlatára nem terjed ki. A havonként felhasználható tej mennyiségét a készítés helye szerint, illetékes forrásigazgató, illetve polgármester állapítja meg. A megállapítással az emlelt év első tíz hónapjában tényleg készített sajt, illetve felhasználó tej mennyiségét kell alapul venni.

Emelkedett a fűszerpaprika bevételei ára. A földművelésügyi minisztérium az egyes fajta fűszerpaprika árnyekvek bevételei árára felül engedélyezett beszállított jutalom Tolyasszán március 1-től kezdődően ismét engedélyezte. Ezen felül a csap megpaprika után az eddigi öt fűszerpaprikátó jutalmat tíz fillérre emelte fel, a „különleges” csemege és édes paprika megállapított bevételei árákat felül pedig 1941 február 1-től kezdődően kg-ent lusz fillér beszállított jutalom folyósítását engedélyezte.

Fuwardijkedvezmény inségek területére szállított szalastakarmányokra

A földművelésügyi miniszter a gazdaérdeklődéseket az állami megvásárolású szalastakarmány helyettesítéséről, hogy általában

a szalastakarmányhiány nem olyan súlyos, mint egyes fájókatlan hírekként állították.

A helyi jellegű hiányok kiegyenlítéséről gondoskodás történik, szükséges azonban nagyobb távolorságról való szállítást Győr-Ménfőcsanak és a Kárpát-álya területéről. Ezeket a vidékeket a lecsúszott a földművelésügyi minisztérium *„takarékosságos területnek”* minősítette és számukra az állami megvásárolású szalastakarmány helyettesítésére engedélyezte a szállítást.

Az ország bármely részéről 100 kilométernél nagyobb távolorságról az emlelt takarmányviszonyok területére szállított szalastakarmányokra a 14. február 15. tábrólú országúli útdíjtelek kedvezményesen igénybevehetők. Az igénybevétele módjaitalra vonatkozólag további részvilágosítást nyújtanak a gazdasági felügyelőségek, a mezőgazdasági kinnard és az állami vasutak.

Traktorok, csöplőgépek, motorok, gőzgépek, traktorok, borsókák, szőlőgépek, egyéb gazdasági gépek

eladók és vétele, csereüzletek.

Simon Gyula, Budapest
Iroda: Pozsony-út 52.
Raktár: Váci-út 116.

Kevés olaja van? Gyűjtsé össze használt olaját és regeneráltassa az eredeti minőségben.

„Regol” Olajregeneráló Kft. IX., Soroksári-út 45.
Vasút: Budapest, Dunaparti p. u.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár mérlege

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület igazgatósága megállapította az 1940. üzletév mérlegét és eredményszámát és elhatározta, hogy az 1.401.340,47 pengő tőrevisztás nyereségből 12 pengő oszték felosztására teszi javaslatát a közgyűlésnek. A közgyűlés elterjesztendő igazgatósági jelentés közli, hogy az intézet szűzeves fennállása alkalmából hozott határozatok végrehajtása során vállalt kötelezettségek 1,2 millió pengő tisztelet ki. A gazdasági helyzet ismeretése után megállapította a jelentés, hogy az intézet összes forgalma az előző évhez viszonyítva jelentősen emelkedett. A könyvvessékre és folyószámlákra elhelyezett betétek állománya 1,2 millió pengővel szaporodott, ez a növekedés az országos átlagot felhaladja. A váltóirca nettó 113,3 milliós összegében 31,2 millió pengő emelkedés jut kifejezésre, ami részben az állami kölcsöntranzaktiókban való részesedésben gyökerezik. Az év folyamán beszámolt váltók összege 61,3 millióval haladta túl az 1939. évi 312,5 milliót. Az adóssá összeesztett tartozása a tavalyi 37,5 millióval szemben 47,5 millióra, az emelkedés, részben a kölcsönteskedéssel kapcsolatos igények kielégítésére és egyes közeli hitelek újatására vezethető vissza. Az értékpapírtárolóban 19 millióról 22,7 millióra való növekedése jórészt a nemzeti beruházási kölcsön harmadik részletéből, részint egyéb közeli kölcsönökben való részvételből adódik. Összességben állapítja meg a jelentés, hogy az egyesület fővárosi és vidéki pénzügyi érdeklőségei az 1940. évben jól fejlődtek. Álladékaik növekedése és jövedelmezőségük kielégítő és jelenleg ügytípusa több, mint 173 milliónyi rövidlejáratú kölcsönösszel állnak a közéletben és a magánvilágban. A közélet részére. Saját tőkájuk összege 31 millió, betétállományuk 87 millió. Mindent egybevetve, az intézet megnyugvással tekint vissza az áthatólag figyelembevetelével az előző évi a jubileumi ajándékok ellenére, némileg meghaladja.

oldjuk fel és a vetőmagot — szákszóvettel kibélelt kosarakban — előirt ideig az oldalba tesszük és jól átöröszöljük. A csávázószer beszerzését ne hagyjuk a vetési időre, hanem arról már most gondoskodjunk.

Neveljünk korai csirkeket!

Februárban elkezdett a csirkekeltetésnek legkorábbi ideje. Ebben a hónapban kikélt vagy legalább is a február hónapban már elültetett tojásokból nyári csirkeket mindenképpen legértékesebb tenyészállatok lesznek. Elsősorban az ekkor keltetett állatokból pótoljuk saját állományunkat. Arra törekedjünk tehát februárban, hogy minél több keltetésre alkalmas tojást kapjunk és ezekből minél többet tehessünk kótiók alá vagy a keltetőpökhöz.

A több tojás előérésére essünk ilyenkor bőségesben állatainkat s adjunk nekik legalább naponta egyszer langyos meleg esztést — buzakörpából, a rendelkezésünkre álló darakból és konyahulladékokból összekeverten.

Akik közel laknak a keltető állomások valamelyikéhez, azok eszerékek be innen csirkeket. Jelenleg a következő helységeken dolgoznak keltetőpökhöz: Baranyzentörline, Békéscsaba, Galánta, Hódmezővásárhely, Kaposvár, Kiskunhalas, Nyíregyháza, Pápa, Szentcs, Berengszás. Rövidesen megkezdik működését a marosvásárhelyi keltetőpökhöz is.

Igényeljünk innen minél több csir-

keft a februárban és márciusban kapott csirkek közül a legszebbnek fejlett jéreket és kakasokat tartssak meg továbbtenyésztésre. E koratavasi csirkek feljőnének majd a legszebb és legjobb tenyészállatokká; ezek a jövő őszel és télen már tojnak és ezután lesznek majd korai kótiók is.

Ne mulasszunk el a télvégi permtezéseket!

Eziden a gyümölcsfák télvégi permtezésére részálle csak igen korlátolt mennyiségben áll rendelkezésre. Pótlására a házilag főzött mézszőlő a legalkalmasabb. Egy 100 literes vasüstben naponta kb. 5 hektoliter főnyany mézszőlővel főzhetünk, ami 30 hektoliter permtezőanyagot jelent. Egy hektoliter főnyany mézszőlő főzéséhez kell 20 kg finom kénvirág és 10 kg etgett méz. A főnyany főzetet kipermtezés előtt tehát ötszörös mennyiségű vízzel kell felhigítani.

A megszűnik eredménytelenné használható a rügyfakadás előtt, a rügyfakadás alatti és a nyár folyamán szükséges rügyáztós permtező anyag (bordói lé) helyettesítésére

Az Országjárás legújabb számát is érdekes és értékes cikkek mellett bő híranyag teszi változatosabb. Az Országjárás kapható minden IBSZ-pavilonban példányonként 20 fillért. Szer-

Az Országos Földhitelezeti közgyűlése

Az Országos Földhitelezeti Könyvtár Béla nyugalmazott földmívelésügyi miniszter elnöklésével február hó 11-én tartotta évi rendes közgyűlést. A közgyűlés jóváhagyta az 1940. üzletév mérlegét, tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését és a 681.702,44 pengő kiutalt nyereség felosztására névbe egy határozatot, hogy az üzleterlék után fizetendő 1 és fél százalékos oszték, 45.000 pengő fordítassék mézszőlő- és szőlőszőlő előtör, a fennmaradó 382.818,52 pengő pedig osztaléknak a tartálékhalpöz.

HIREK

Felhő és ember

Felhőeség fut az ég boltozatán, Kergeti az ősi szellő szaporán, S ahogy úti ostorával hódvát, Szegény felők bört mind-mind át-lyndak.

Szeiben keresztül kőre a vér, De a pára, mely földre hűt egy kezt; Hogy mint felhő járja be a kék eget, Bizonyítva azt, hogy ő is létezik.

Az ember té éppen így ott alvot, Ha elhagyja azt a föld szindapot, Lelke éppen úgy bolong a téren át, Mert a pára, kevese egy más ruhát. Azért mi sem szegődjünk át, hogy mi lesz.

Ha lelkünk a porhüvelyből kivessz: Mert semmre múlik el a nap alatt, Ami volt, az mindörökké megmarad!

MAJERSKY JÁNOS (Kiskőrös)

GAZDATUDOMÁNY

Vessünk tavaszi búzát!

Ha az idő engedi, február hó vége felé legelőszedést avassunk buza vetésére, mert a tavaszi buza korai vetés esetén ad legjobbat termést. A tavaszi buza termelésének minden esztőközzel való fokozása ma a gazdálkodásra fokozott kötelezettséget ró. Az a gazda, aki ma nem tesz meg a véren mindent, az nem mondhatja magáról, hogy jó magyars embernek. A vetőmagot a maggyűnyire is alkalmas tavaszi buzakészleteit az idén ne örlétsük fel, hanem tegyük el vetési célra. Ha magunknak nincs rá szük-ségünk, akkor a szomszéd vagy más gazda örömmel fogja azt átvenni.

A tavaszi buzavetőmag beszerzését leggyűny övatosnak, mert a tavaszi búzát az ősi búzától nem lehet megkülönböztetni. Az, hogy tavaszi buza állományban kisebb szűny, nem lehet komoly megalomabiztosításnak az alapja. Ha pedig tavaszi buza helyett ősi búzát vetünk tavasszal, az nem fog szárbá menni és így nem is fog termést adni.

A tavaszi búzavetőmés előtt ugyan-nyogy csávázjuk, mint az őszit. Ma rögálicot erre a célra nem lehet kapni, így azt kell tennünk egyéb csávázószer-ekre. Ezek egyrészt állami ellenőrzés alá állanak s így feltétlenül megbízhatók, másrészt a kor halála-dásával bizonyos tekintetben tökéle-tesebbek is, mint a rögálic. A csávázószereket tudvalevőleg két nagy csoportba osztjuk: u. n. por-estávó-menterekre és nedves csávázószerekre. Az utóbbiakat, a vetők előtt használ-ati utasításnak megfelelően, vízben

HOL VÁSÁROLJUNK?

Ponyva, kőtélár, z s á k
legolcsóbban
Molnár Gyula
Bpest, VII., Károly-kr. 3/c.
Telefon: 427-575.

Használt, szántóföldi TRAKTOROK, CSEPLŐ-GEPEK legkevesebbben meg szerkelték.
Szántógép-kereskedelmi kft.
BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 20. sz.
Telefon: 120-921.
Használt traktorát, cseplő-gepeket bessenélük!
120 pengő
Névi kereslet lehetőleg bősé-gebe viszonylag csekély be-tekeltéssel, otthon végezhető munkával férfiak és nő ké-nyesen szállításuk is állan-dok. Évi munka értékesítési anyagot szolgáltatunk, a késő őrű átvesszünk. Kérjen ismer-tesek: KLEOPATRA KÖTÖ-ÉZEM, Budapest, IX., Le-nyugy-u. 42. (Vársárhelye).

Betegelő- és önhajtás kocsi nagy választékban.
Kérjen árjegyzéket.
Siesta betegelő-kocsikártrár.
Budapest, Damjanich-ut. 49.
Telefon: 420-656.

Kerber autószerelő
hatóságilag vizsgázott. Tökéletes műhelygyakorlati, szendyautóra, teherautóra is motorkerékpárra. VI. Teréz-körút 7. Most jelenleg a legújabb autószerelő-nyv, 480 oldal, 332 ábrá-val. Ára P. 8.50.
Telefon: 224-862.

Figyelem!
Benzin, nersolaj, szivá- gatómotorok, traktorok, szivá- tattyú, kórtészke részére is, egyévi jóállásal legjob- ban vásárolhat. **Diamant-nál, Váciút 42.** Kétszón- motorok, szivattyúk kaphat-ók. Új emelet, volt mi- helyemmel szemben. XXXI., Váciút 43. Tel.: 200-316.

Bélyegzőket, pecsétnyókat és felirati táblákat szállít legelőnyösebben
Felsenfeld Rudolf és Fia
Budapest, V., Bálvány-u. 16.
Használt és új golyós csapágyak
Csapágyak, transzmissziók, szivattyúk, kútközpontok, rendkívül olcsón.
NANÁSI SÁNDOR
Budapest, V. Teréz-ut. 1/c.
Váci-út 96. sz. nál.

Régiségek Műtárgyak
festmények, antik- és stíly- motorok alkalmi vétele és cládása.
Biedermeier Bolt
Blau Mária,
Bpest, V., Bálvány-u. 15.

EMPIRE
Régiség- és mű- kereskedés
Bpest, V., Bank-u. 4.
Telefon: 118-370.

Stadler M. r. t. kerékpárjainak
lerakata:
FAJOR IMRE, Budapest, VI., Jókai-u. 21.

A Baross Szövetség tagja:
HEGEDŰS IRÓ-ÉSSZÁMOLÓÉP VÁLLALAT
BUDAPEST
V., SZABADSÁG-TÉR 7.
Telefon: 123-290.

Nagy választék antik bútorokban olcsó árban
STADLER M. r. t. kerékpárjainak
lerakata:
FAJOR IMRE, Budapest, VI., Jókai-u. 21.

Használt és új golyós csapágyak
Csapágyak, transzmissziók, szivattyúk, kútközpontok, rendkívül olcsón.
NANÁSI SÁNDOR
Budapest, V. Teréz-ut. 1/c.
Váci-út 96. sz. nál.

Vásárlás előtt olvassa el a VASÁRNAP hirdetésait!

Lisztós
Lisztószó
Gyűjtsd meg a gyűjteményed
Magyarországon az első kiadású
Lisztószó gyűjteményed
Magyarországon az első kiadású
Lisztószó gyűjteményed
Magyarországon az első kiadású
Lisztószó gyűjteményed

